

Voorjaarsnota 2015

Inhoudsopgave

1 Aanbiedingsbrief	4
2. Financiën in één oogopslag	5
3 Bestedingsplan	7
4 Programmaverantwoording	11
4.1 Burger en bestuur	11
4.2 Werk en inkomen	11
4.3 Veiligheid	12
4.4 Onderwijs en jeugd	13
4.6 Openbare ruimte	15
4.7 Vrije tijd	16
4.8 Zorg en welzijn	17
4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering	17

Algemeen

In deze voorjaarsnota 2015 geven wij als college aan u als gemeenteraad inzicht in de ontwikkeling van uw (financiële) beleid in het jaar 2015.

Het gaat in deze nota vooral om de financieel-technische aspecten. We gaan er van uit dat onze politiek-bestuurlijke verantwoording zal plaatsvinden bij de behandeling van de jaarrekening 2014 en in de perspectiefnota. De perspectiefnota 2016 wordt gevolgd door een politiek debat met en in uw raad op 2 juli 2015.

Veranderingen

In de voorjaarsnota verwerken wij alle gegevens die veranderd zijn ten opzichte van de gegevens die aan de basis stonden van de begroting 2015. Dan gaat het globaal om de periode september 2014 tot mei 2015. Daarnaast hebben wij in deze voorjaarsnota de financiële afwikkeling verwerkt van de bouw van de drie brede scholen in Bovensmilde, Hoogersmilde en Hijken. In onze brief van 19 januari 2015 hebben wij u daarover geïnformeerd. Zoals we u mondeling hebben meegedeeld, was het om formele redenen niet mogelijk dit bij de jaarstukken 2014 te doen.

Saldo

Het saldo van de voorjaarsnota is € 407.205 positief. Daarvan is een bedrag van € 10.771 structureel van karakter, een bedrag van € 396.434 is incidenteel.

De lagere financieringskosten zijn de belangrijkste oorzaak van het saldo. In de context van de bezuinigingen voor de jaren 2016 tot en met 2018 komen wij in de perspectiefnota op deze kosten terug.

Transities

Ook binnen de transities is er sprake van enige veranderingen. In de werkbijeenkomst transities op 11 mei 2015 hebben we aan de hand van de monitor over het eerste kwartaal 2015 zichtbaar gemaakt, welke van die veranderingen een plaats zouden krijgen in de voorjaarsnota 2015.

Zoals eerder afgesproken, bekijken we de uitgaven en inkomsten voor de transities in zijn geheel. Omdat we voor 2015 € 1.175.000 tekort kwamen op de transities, heeft u besloten om dat bedrag uit de C-reserve te halen.

Het saldo van de transities in de voorjaarsnota leidt er nu toe dat het bedrag dat we uit de C-reserve nodig hebben, met € 144.558 verlaagd wordt. Dat bedrag is iets hoger dan in de monitor stond vermeld, omdat er vanaf eind maart 2015 (het moment waarop we de gegevens voor de monitor hebben verzameld) nog een paar veranderingen bekend werden: een positieve afrekening 2014 van Alescon en lagere uitgaven voor WMO medische adviezen.

Bestemming

De afgelopen jaren was het gebruikelijk om een positief saldo voor de helft toe te voegen aan de bestemmingsreserve Leefbaarheid en voor de helft aan de B-reserve. Dat stellen we ook nu voor.

Voortgang

De voortgang van het beleid beschrijven we in de teksten die hierna volgen. Daarbij komt het bestedingsplan 2015 apart in beeld. We rapporteren in de voorjaarsnota in hoofdzaak op afwijkingen. Wat gaat zoals verwacht en begroot, benoemen we niet afzonderlijk.

2. Financiën in één oogopslag

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de financiële bijstellingen.

Hieronder vindt u een overzicht van de voor- en nadelen met een incidenteel of structureel karakter. De structurele mutaties worden verwerkt in de begroting 2016.

voordelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Effect algemene uitkering in combinatie met decentralisaties		€ 17.189
Netto vrijval stelpost verspreide gronden		€ 17.000
Lagere financieringskosten		€ 450.000
Netto effect verkoop vm. cbs de Morgenster	€ 500	€ 55.053
Actualisatie baten WWB levensonderhoud	€ 93.320	
Saldo kleine mutaties	€ 14.343	€ 6.000
<i>totaal voordelen</i>	€ 108.163	€ 545.242

nadelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Effect algemene uitkering in combinatie met decentralisaties	€ 40.078	
Pensioeneffecten wethouders	€ 12.500	
Hogere kosten voormalig personeel	€ 19.753	€ 68.300
Dividenden en winst aandelen		€ 23.728
Lagere verrekening Btw Compensatiefonds	€ 15.000	
Het digitaliseren van het milieu archief		€ 50.000
Saldo kleine mutaties	€ 10.061	€ 6.780
<i>totaal nadelen</i>	€ 97.392	€ 148.808

Saldo	€ 10.771	€ 396.434
totaal resultaat	€ 407.205	

Hieronder volgt een toelichting op de voor- en nadelen.

Voordelen

Effect algemene uitkering in combinatie met decentralisaties

De gevolgen van de september- en decembercirculaire 2014 inclusief de effecten op de budgetten van de afdelingen zijn verwerkt. De suppletie uitkering groot onderhoud fase 1 is incidenteel € 17.000 hoger. Door verlaging van aantallen en de uitkeringsfactor wordt de algemene uitkering structureel € 40.000 lager. De bijgestelde rijksbudgetten voor decentralisaties zijn neutraal verwerkt in de begroting. Door onder andere een lagere bijdrage aan Alescon, een positieve afrekening 2014 van Alescon en lagere uitgaven voor WMO medische adviezen hoeft daarnaast per saldo € 144.500 minder onttrokken te worden aan de C-reserve.

Netto vrijval stelpost verspreide gronden

In de nota bouwgrondexploitatie 2014 was aangegeven dat aan de panden "Daling" in 2015 nog aanvullend onderhoud gepleegd moest worden om de waarde van de panden op peil te houden. Binnen verspreide gronden kan dit gerealiseerd worden door een gedeeltelijke aanwending van de niet

benodigde stelpost rentekosten grondaankopen. Naast deze verschuiving valt het restant van de stelpost vrij.

Lagere financieringskosten

Het voordeel op de rentelasten ontstaat doordat de opgenomen percentages zoals opgenomen in de perspectiefnota in werkelijkheid lager zijn. Dit geldt zowel voor de rente op kasgeldleningen als op langlopende geldleningen.

Netto effect verkoop vm. cbs de Morgenster

Het sinds 2011 leegstaande schoolgebouw in Nieuw-Balinge is verkocht. Het netto effect (verkoopopbrengst minus restant boekwaarde) komt ten gunste van de exploitatie.

Actualisatie baten WWB levensonderhoud

In de begroting staat het voorlopig budget opgenomen zoals dat door het ministerie bekend wordt gemaakt. Inmiddels heeft het ministerie een zogenaamd nader voorlopig budget bekendgemaakt. Dit is € 93.320 hoger. Er is op dit moment geen aanleiding om de Wwb-uitgaven te verhogen. Eind september worden de werkelijke budgetten door het ministerie bekend gemaakt.

Nadelen

Pensioeneffecten wethouders

De APPA-voorziening wethouders moet op peil worden gehouden. Door de lage rekenrente moet een hoger bedrag worden toegevoegd aan de voorziening.

Hogere kosten voormalig personeel

Betreft een actualisatie van de kosten voormalig personeel. Hierin zijn onder andere de kosten van de voormalige burgemeester meegenomen.

Dividenden en winst aandelen

De dividendopbrengst van Enexis is ruim € 18.000 hoger dan geraamd, maar het ontvangen dividend van de BNG Bank is ruim € 42.000 lager dan geraamd.

Lagere verrekening Btw Compensatiefonds

Door wijzigingen in de doorschuif btw bij gemeenschappelijke regelingen blijkt het begrote bedrag structureel te hoog te zijn.

Het digitaliseren van het milieu archief

In de raad van 28 mei is het voorstel van de ontwerp-programmabegroting RUD 2016 besproken en is ingestemd om € 50.000 incidenteel beschikbaar stellen voor het digitaliseren van ons milieu archief. Door het archief te digitaliseren kan een efficiencykorting bij de RUD worden gerealiseerd. De insteek is om voor 1 januari 2016 het archief gedigitaliseerd te hebben.

3 Bestedingsplan

Onderstaand wordt elk onderdeel van het vastgestelde bestedingsplan weergegeven inclusief de toelichting zoals opgenomen in de begroting 2015, het bedrag voor nieuw beleid en/of het kredietbedrag.

Onder het kopje 'Voortgang' wordt aangegeven wat tot heden de stand van zaken is.

Programma	Project
Zorg en Welzijn	Woonservicezone Beilen, kindcentrum Beilen en Karspelhuus (opgenomen tekst begroting 2015)
Deelprogramma: Sociale samenhang en leefbaarheid	De gemeenteraad heeft zich in de begrotingsraad van 8 november 2012 uitgesproken voor de ontwikkeling van een woonservicezone in Beilen en heeft daarbij ook aangegeven dat hij daarvoor middelen beschikbaar wil stellen. Wij verwachten dat er in 2015 daadwerkelijk gestart gaat worden met nieuwbouw en inrichting van de openbare ruimte. Bij de inzet van gemeentelijke middelen gaat het om drie aspecten. In de eerste plaats om het inrichten van de openbare ruimte. Voor het eerste deel daarvan heeft de gemeenteraad in het bestedingsplan van de begroting 2013 een bedrag van € 175.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn we bezig met de plannen voor de ruimtelijke inrichting het tweede deel van plannen. Op dit moment is nog niet concreet in te vullen of en voor welk bedrag extra geld nodig is. Dat zal naar verwachting in de begroting 2016 zichtbaar worden. In de tweede plaats is het de bedoeling om in de woonservicezone een kindcentrum te vestigen, waarmee tegelijk verplaatsing van de Harm Smeengeschool en De Eshorst gerealiseerd worden. De voorbereidingskosten daarvan bedragen naar verwachting € 100.000. De kosten zullen vanaf 2015 gemaakt gaan worden. In de derde plaats gaat het om het verplaatsen van het Karspelhuus. In de begroting 2013 (bestedingsplan) heeft de gemeenteraad al uitgesproken om in beginsel een bedrag beschikbaar te stellen voor de meerkosten van € 35.000 die het gevolg zullen zijn van deze verhuizing. Dat bedrag zal in 2015 voor het eerst nodig zijn. Bedrag voor nieuw beleid € 35.000 structureel Kredietbedrag € 100.000 Voortgang: <i>De plannen met betrekking tot de nieuwe inrichting van deelgebied A (locatie nabij de rotonde) zijn in hoofdlijnen gereed en er is bestuurlijke overeenstemming over de kosten. De nog benodigde financiële middelen hiervoor zijn onlangs door de raad beschikbaar gesteld. In deelgebied A is de nieuwbouw van het Karspelhuus opgenomen. Als gevolg hiervan krijgt de Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe te maken met extra exploitatiekosten (€ 35.000). Zodra de nieuwe locatie in gebruik wordt genomen, worden de extra lasten toegevoegd aan het jaarlijkse subsidiebedrag van de stichting.</i>

	<i>Het was aanvankelijk de bedoeling om in deelgebied D (locatie ten noorden van deelgebied A) een nieuwe Harm Smeengeschool te bouwen. Later is daar de nieuwbouw van De Eshorst en de Harm Smeengeschool voor in de plaats gekomen. We zijn nu in gesprek met beide schoolbesturen in hoeverre nieuwbouw gewenst dan wel noodzakelijk is. Voor de voorbereiding is in het bestedingsplan een bedrag van € 100.000 opgenomen. Aangezien de planontwikkeling voor dit gebied nog moet worden opgestart zijn op dit moment nog geen kosten gemaakt. Dat gebeurt nadat duidelijk is wat hier gerealiseerd gaat worden.</i>
Zorg en welzijn <i>Deelprogramma: Sociale samenhang en leefbaarheid</i>	Mooi op eigen kracht (MOEK) (opgenomen tekst begroting 2015) In 2015 wordt voor de derde keer de prijsvraag Mooi Op Eigen Kracht georganiseerd. Buurten, straten en wijken komen met initiatieven om hun leefomgeving mooier en leefbaarder te maken. We stimuleren hierbij versterking van naoberschap. We zoeken samenwerking met derden, zoals bijvoorbeeld de woningbouwverenigingen. Bedrag voor nieuw beleid € 10.000 incidenteel Voortgang: <i>Met de uitvoering van het project is een start gemaakt. In april 2015 zijn de eerste berichten richting de dorpen en de pers de deur uitgegaan. Die informatie zal de komende maanden worden herhaald. Ook bij de bezoeken van het college aan de dorpen was MOEK een vast agendapunt. Inmiddels zijn er 3 projecten aangemeld. De sluitingsdatum is 1 september 2015 en op 31 oktober 2015 worden tijdens de MOEK markt de prijzen bekend gemaakt.</i>
Zorg en welzijn <i>Deelprogramma: Sociale samenhang en leefbaarheid</i>	Fonds inwoners-initiatieven (opgenomen tekst begroting 2015) We stimuleren initiatieven van inwoners die hun directe sociale leefomgeving verbeteren. Vaak zal het daarbij gaan om kleinschalige initiatieven waarvoor bijvoorbeeld beperkte ondersteuningskosten gemaakt worden. We kunnen met een bijdrage in zulke kosten zo'n initiatief net over de drempel heen helpen. Daarvoor richten we een fonds op dat we met € 25.000 voeden. Bedrag voor nieuw beleid € 25.000 incidenteel Voortgang: <i>In 2015 zijn voor twee projecten bedragen uit het fonds beschikbaar gesteld: voor het project Superrr Wijster € 1.500 en voor het project Dorpszorg een bedrag van € 11.500. Het project Superrr Wijster is opgezet om de leefbaarheid en participatie in het dorp Wijster te vergroten. Een van de doelstellingen van het project is om burgers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt duurzame werkzaamheden aan te bieden. Het project Dorpszorg is een vervolg op het project Dorpen centraal met bewoners in het middelpunt. Dorpszorg richt zich op de gevolgen van de transitie voor het platteland. Binnen het fonds resteert voor overige initiatieven nog € 12.000.</i>

Veiligheid <i>Deelprogramma: Openbare orde en veiligheid</i>	Veiligheid (opgenomen tekst begroting 2015) Gemeenten dragen bij in de bovenlokale kosten van het veiligheidsbeleid. Dat gebeurt onder andere op basis van het convenant huiselijk geweld. Verder dragen we bij aan het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Daar wordt informatie op regionaal niveau verzameld en vertaald in voorstellen voor gerichte handhavingssinzet. Het RIEC is in de eerste jaren bekostigd door het ministerie van justitie. Nu vraagt het ministerie aan de gemeenten om de kosten te betalen, wat in Noord Nederland betekent dat we voor 2015 een bedrag van € 0,10 per inwoner en vanaf 2016 een bedrag van € 0,15 moeten bijdragen in de kosten. Daarnaast nemen de kosten voor het huisverbod online feitelijk toe door toenemend gebruik. Ook Burgernet blijkt een succes waarvoor iets meer aan middelen nodig is. Onze huidige uitgaven zijn begroot op € 8.400. Er is € 10.000 structureel extra nodig. Bedrag voor nieuw beleid € 10.000 structureel <i>Voortgang:</i> <i>Het betreft hier een hogere jaarlijkse bijdrage die we vanaf 2015 daadwerkelijk betalen.</i>
Veiligheid <i>Deelprogramma: Openbare orde en veiligheid</i>	Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) (opgenomen tekst begroting 2015) De BOA voorziet in een behoefte in onze gemeente. Naast handhaving van de APV valt met ingang van 2014 ook de handhaving van de Drank- en Horecawet onder de taken van de BOA. De BOA treedt bemiddelend en corrigerend op als er sprake is van meldingen van kleine overlast. Voorbeelden hiervan zijn overlast door dieren, drank, geluid, afval, parkeren en jongeren. De bijdrage wordt met ingang van 2015 structureel in de begroting opgenomen. Bedrag voor nieuw beleid € 30.000 structureel <i>Voortgang:</i> <i>De salaris- en reiskosten van de BOA worden hieruit bekostigd. In het eerste kwartaal zijn er kosten gemaakt voor reguliere werkzaamheden, maar zijn ook evenementen gecontroleerd en is er een controle uitgevoerd op de Drank- en Horeca wet.</i>
Bouwen, wonen en milieu <i>Deelprogramma: Ruimtelijke ontwikkeling</i>	Stefanustoren Westerbork (opgenomen tekst begroting 2015) Deze toren is eigendom van de gemeente. De toren heeft, onder andere door het werk van de bonte knaagkever, groot onderhoud nodig. Onder andere de draagconstructie is aangetast. De schade is momenteel al zo groot dat we op enkele plaatsen extra ondersteuning hebben aangebracht. Ook is het leiwerk aan reparatie toe, om lekkage te voorkomen. Tot slot is ook het klepelwerk aan restauratie toe. Het gaat om een omvangrijke onderhoudsoperatie, buiten het reguliere onderhoudswerk om.

Kredietbedrag

€ 115.000

Voortgang:

De renovatiewerkzaamheden zijn inmiddels gestart. De werkzaamheden zullen tot de bouwvakvakantie duren.

Openbare ruimte

Brandenweg, Westerbork

(opgenomen tekst begroting 2015)

*Deelprogramma:
Verkeer*

Het inzetten/geschikt maken van de Brandenweg als alternatieve route voor groot en doorgaand verkeer is een essentieel onderdeel van de verkeersplannen voor Westerbork. Voor de overige maatregelen zijn al gelden beschikbaar gesteld, voor het onderdeel Brandenweg nog niet. We werken deze plannen samen met de provincie uit.

Kredietbedrag

€ 1.000.000

Voortgang:

De commissie Ruimte en Groen is in april geïnformeerd over de voorgenomen maatregelen Brandenweg-Sliemkampen in Westerbork. De voornemens zijn gepresenteerd aan de bevolking en besproken met o.a. de belangenvereniging dorp Westerbork. De planvorming wordt voortgezet.

Onderwijs en
jeugd

Park Koepelkerk te Smilde

(opgenomen tekst begroting 2015)

*Deelprogramma:
Lokaal jeugdbeleid*

De parkomgeving achter de Koepelkerk te Smilde is, vanwege de onderhoudssituatie, al vele jaren een doorn in het oog van vele dorpsbewoners. Doordat het park grotendeels niet in eigendom is van de gemeente en duidelijke afspraken over het onderhoud al jaren ontbreken of verlopen zijn, is het geheel de laatste jaren vervallen.

Met het kerkbestuur is overeenstemming over de overdracht. Het benodigde bedrag is bestemd voor de aankoop van grond en renovatie van het park (o.a. plantsoen en paden). De inrichting komt tot stand met inspraak van belanghebbenden en gebruikers van het park.

Kredietbedrag

€ 160.000

Voortgang:

Inmiddels is het park geheel in eigendom van de gemeente. Aan de inrichtingsplannen wordt nu gewerkt en de verwachting is dat in de tweede helft van dit jaar met de uitvoering van de werkzaamheden een begin wordt gemaakt.

4 Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van het programmaplan. Per programma wordt de voortgang van de activiteiten opgenomen. Eventuele financiële gevolgen staan overzichtelijk vermeld in hoofdstuk 2. Daarnaast worden mogelijke risico's en ontwikkelingen benoemd.

4.1 Burger en bestuur

Dienstverleningsprogramma

Het Dienstverleningsprogramma is met de eindrapportage eind 2014 afgesloten. De nog niet afgeronde projecten zijn onderdeel van de reguliere werkzaamheden. De voortgang verloopt volgens wens. De verwachting is dat deze projecten binnen de beschikbaar gestelde budgetten gerealiseerd kunnen worden.

Per project in het kort de stand van zaken:

- Inrichting hal, E-herkenning bedrijven en DigiD-machtiging en Lean

Deze projecten starten we medio 2015 op.

- Software digitaal werken

Schrijven van handleidingen, invoer nieuwe sjablonen en handboek archief ronden we in 2015 af.

- Gegevensdistributie

De voortgang wordt mede bepaald door de snelheid van landelijke ontwikkelingen op het gebied van invoering van basisregistraties. We volgen de ontwikkelingen op de voet.

- Basiskaart Grootchalige Topografie

De aanbesteding voor het opbouwen van de (kale) basiskaart loopt via de Samenwerkingsverband van Bronhouders BGT. De verwachting is dat deze kaart begin 2016 opgeleverd wordt.

- Het nieuwe werken

Vanaf mei 2015 is het voor alle medewerkers mogelijk met de geboden faciliteiten thuis- en/of mobiel te werken.

- Beschikbaar en Bereikbaar

Met dit project wordt invulling gegeven aan de manier waarop de ambtenaren dienstverlening bieden, gefocust op de vraag: hoe en wanneer ben ik beschikbaar en bereikbaar? Daaronder valt bijvoorbeeld ook de aanschaf van de nieuwe telefooncentrale.

Besluitvorming over Beschikbaar en Bereikbaar ronden we medio 2015 af.

Aansluitend kan gestart worden met het project Inrichting hal.

- BAG-WOZ

De bestanden van de BAG (Basisregistraties Adressen en Gebouwen) en de WOZ (Waardering Onroerende Zaken) zijn inmiddels gekoppeld. Momenteel wordt druk gewerkt om de losse eindjes vanuit de koppeling weg te werken met als insteek in 2015 aan te sluiten op de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ).

4.2 Werk en inkomen

Participatiewet

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Instroom in de Wsw is hiermee niet meer mogelijk.

De doelgroep mensen met een arbeidsbeperking is onder de verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen. Deze nieuwe instroom gaat erg geleidelijk.

Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor Alescon. Alle deelnemende gemeenten zijn bezig om verschillende scenario's te onderzoeken hoe de toekomstige samenwerking met Alescon er uitziet. Daarnaast loopt er een bezuinigingsopdracht bij Alescon voor de lopende exploitatie.

Centrum Beilen

We zijn gestart met de eerste projecten uit de projectenmap: de parkeeroute en marketing. Naast de projectenmap zijn we in het centrum bezig met het Keurmerk Veilig Ondernemen en de Pilot Verlichte regels winkelgebieden.

Glasvezel

De Stichting marktverkenning Sterk Midden-Drenthe is druk doende met de vraagbundeling. Eind juni zijn alle dorpen één keer bezocht. De tweede fase van de vraagbundeling zal half augustus worden gestart.

Relatiebeheer

De afgelopen jaren hebben wij ingestoken op een goed relatiebeheer met onze ondernemers. Vanuit de organisatie hebben wij zowel bestuurlijk als ambtelijk tot nu toe met ongeveer 250-300 bedrijven contact. De ondernemers bieden kansen op werk voor de verschillende doelgroepen waarvoor wij als gemeente een vangnet bieden. Door te investeren in de relatie weten wij wat er speelt en kunnen we elkaar gemakkelijk vinden.

4.3 Veiligheid

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

De Veiligheidsregio Drenthe is per 1 januari 2014 gestart met een nieuwe organisatie. Het jaar 2014 is financieel afgesloten met een positief resultaat van € 1,9 miljoen euro. Daarvan zal een bedrag van € 1,2 miljoen euro terugvloeien naar de gemeenten. Het financiële voordeel wordt in de najaarsnota verwerkt.

Voor 2014 was verder bij de begroting een bedrag voor frictiekosten van € 1.937.000 gereserveerd. Dit bedrag bleek niet volledig nodig, wat er in heeft geresulteerd dat wij in december een bedrag van € 132.224 hebben ontvangen.

In de commissie Algemeen Bestuur zal binnenkort de concept begroting 2016 worden besproken.

Speerpunten in deze begroting zijn:

- de VRD als partner in crisismanagement, waarbij wordt geïnvesteerd in kwaliteit in de verschillende netwerkpartners
- balans tussen risicobeheersing en incidentbestrijding, waarbij verder wordt geïnvesteerd in bewustwording bij burgers
- organisatieontwikkeling, waarbij aandacht voor interne mobiliteit, innovatie en de beschikbare middelen daar naar richten.

Gebaseerd op de bespreking van de Kaderbrief 2016 is afgesproken dat de cao-verplichtingen voor 2016 niet zullen worden gecompenseerd, maar moeten worden opgevangen binnen de begroting. Om dit te realiseren stelt de VRD voor om in totaal € 500.000 incidenteel te investeren om uiteindelijk in 2018 een bezuiniging van € 200.000 op personele kosten te kunnen besparen. Deze € 500.000 wordt onttrokken aan het positieve rekeningresultaat van 2014. Concreet betekent dit voor 2016 geen uitzetting van de gemeentelijke bijdrage (0-lijn). Dit levert geen financieel voordeel op, omdat dit al in de meerjarenraming is verwerkt. In 2018 wordt, vanwege de investering van € 500.000 in 2016, een structurele bezuiniging van € 12.540 verwacht.

Opvanglocatie Oranje

Vanaf 1 oktober 2014 worden er vluchtelingen opgevangen in het voormalig Vakantiepark Oranje. De afgelopen maanden is door raad, bewoners en college veel gediscussieerd over met name het aantal vluchtelingen dat uiteindelijk zal worden opgevangen.

Eind april werd duidelijk dat het COA akkoord gaat met een opvang van 700 vluchtelingen voor een periode van 3 jaar, te rekenen vanaf 1 oktober 2014. Er is sprake van een opvanglocatie waarbij het COA zich inspant voor de huisvesting van gezinnen. De omzetting naar een AZC betekent dat de bewoners van het vakantiepark ingeschreven zullen worden in de Basisregistratie. We bereiden dit voor in overleg met het COA en zullen vanaf 1 juni op locatie, op het Vakantiepark, de inschrijvingen verzorgen. De bestuursovereenkomst kan nu verder worden uitgewerkt. Het uiteindelijke concept zal, voor ondertekening, zoals afgesproken nog aan de regiegroep en de raad ter informatie worden voorgelegd. In de bestuursovereenkomst worden ook de financiële afspraken bekrachtigd als het gaat om de budgetten voor de leerlingenaantallen, de onderwijshuisvesting en de onderdelen vanuit het faciliteitenbesluit.

Met de regiegroep is afgesproken dat er een leefbaarheidsonderzoek wordt gehouden onder de inwoners van Oranje. Dit onderzoek is begin mei gestart en de resultaten verwachten we voor de zomer.

Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA)

Naast de reguliere werkzaamheden heeft de BOA in het eerste kwartaal ook een aantal evenementen gecontroleerd en een controle uitgevoerd naar de handhaving van de Drank- en Horecawet. Daarbij zijn geen overtredingen geconstateerd.

4.4 Onderwijs en jeugd

Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg. De eerste entree tot de jeugdzorg zijn de drie gemeentelijke jeugdteams. De eerste ervaringen zijn goed. De gegevensverstrekking van de oude klanten in jeugdzorg verloopt moeizaam. Dit komt doordat in verband met privacy de gegevens niet beschikbaar worden gesteld door de zorgaanbieders. De verwachting is dat we in de loop van 2015 hierop meer grip gaan krijgen.

VVE-beleid

Met de onderwijspartners, de kinderopvang en de SPMD zijn we in gesprek over het nieuwe beleid. Dit begint steeds meer vorm te krijgen. In juni hebben wij een voorstel aan de raad voorgelegd. Het beleid is erop gericht een betere aansluiting te krijgen tussen primair onderwijs en de voorschoolse voorziening met inachtneming van structureel minder budget.

Lokaal Onderwijsbeleid

De startnotitie is in de commissie opiniërend aan de orde geweest. Deze is positief ontvangen. Met de partners in het veld wordt hieraan verder uitwerking gegeven. Dit is opiniërend in raad van juni behandeld en komt adviserend en voor besluitvorming in september terug in de raad.

Brede scholen

In de brief aan de raad van 19 januari 2015 hebben wij aangegeven dat een extra krediet van € 610.000 moest worden afgedekt. De afwikkeling hiervan zal plaatsvinden in deze voorjaarsnota.

MFA Westerbork

De bouw ligt op schema en de oplevering is voorzien voor 5 juni.

Overdracht onderhoud schoolgebouwen

De overdracht is afgerond, er heeft een schouw plaatsgevonden en de achterstanden die er waren zijn op geld gewaardeerd. De schoolbesturen hebben ingestemd met de uitkomsten en hebben dit schriftelijk bevestigd.

Visie op Beilen

De in december 2013 vastgestelde Visie op Beilen vormt de komende jaren het kader voor ruimtelijke ontwikkelingen. De in deze visie opgenomen aandachtspunten en potentiële ontwikkellocaties zullen in 2015 in een uitvoeringsprogramma worden genomen.

Nieuw woongebied ten oosten van Beilen

Belangrijk onderdeel van de Visie op Beilen is het nieuwe woongebied ten oosten van Beilen. In februari 2015 is een stappenplan vastgesteld, welke in 2015 zal worden uitgevoerd. Het stappenplan is erop gericht dat in 2017 daadwerkelijk gewoond wordt in het gebied.

Ontwikkelingen woonservicezone Beilen

- Deelgebied A (locatie nabij de rotonde)

De samenwerkende bedrijven hebben een plan ontwikkeld voor twee nieuwe gebouwen op de huidige locatie van De Westeres en het Eshuus. Het plan omvat nieuwbouw van het Woonzorgcentrum De Westeres en het Eshuus, nieuwbouw van het Karspelhuus en de bouw van 30 huurappartementen. Op dit moment ligt het ontwerpbestemmingsplan (inclusief de omgevingsvergunning) voor deze ontwikkeling ter inzage. Daarnaast is er in de raad van mei een voorstel voorgelegd waarin de raad is verzocht om een financiële bijdrage voor de inrichting van dit gebied beschikbaar te stellen. De verwachting is dat er in najaar kan worden gestart met de sloop- en bouwactiviteiten.

- Deelgebied C (woningen aan de Vos van Steenwijkstraat/Hofstraat)

Aan de Vos van Steenwijkstraat en de Hofstraat zijn inmiddels 21 rijtjeswoningen gesloopt. Daarvoor in de plaats komen 12 levensloopbestendige twee-onder-een-kapwoningen. Het bestemmingsplan hiervoor is in de raad van maart vastgesteld en ligt nu voor beroep ter inzage. Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is, zal de omgevingsvergunning aangevraagd en verleend kunnen worden.

- Deelgebied B en D (locatie oude Karspelhuus en locatie ten noorden van deelgebied A)

Er zijn op dit moment geen concrete ontwikkelingen voor deze deelgebieden te vermelden. Beide locaties bevinden zich in de voorbereidende fase.

Duurzaamheidsplan 2015-2018

In 2015 is in samenwerking met diverse partners (o.a. Dorpenoverleg, duurzaamheidsgroepen: Duurzaam Hooghalen en Bovensmilde, grotere bedrijven en Stichting Welzijnswerk) gewerkt aan het Duurzaamheidsplan 2015-2018. Het definitieve plan wordt in juni voorgelegd aan de gemeenteraad.

Zonnelening

De provincie Drenthe heeft de gemeente gevraagd om cofinanciering beschikbaar te stellen (50:50 regeling) voor een zonnelening. In maart 2015 heeft de raad € 340.000 beschikbaar gesteld voor de zonnelening. De provincie Drenthe legt hetzelfde bedrag bij zodat een totaal budget van € 680.000 ontstaat. Particuliere woningeigenaren kunnen tegen een zeer laag rentepercentage geld lenen om zonnepanelen aan te schaffen. De lening is bedoeld om het aandeel duurzame energie te vergroten en de werkgelegenheid te vergroten. De lening wordt half mei opengesteld.

Geuroverlast Noblesse

Het aantal geurklachten is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk afgenomen. Daarnaast is het de bedoeling dat op korte termijn opnieuw elektronische geurneuzen worden geplaatst om de geurbelasting te monitoren. Voor de bekostiging van dit project dient nog budget gevonden te worden.

Ontwikkelingen RUD

De Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) is op 1 januari 2014 operationeel geworden. De RUD voert voor de Drentse gemeenten en de provincie alle milieutaken uit. In 2014 en 2015 worden de taken uitgevoerd op het niveau zoals de partners die in 2013 hanteerden. Dit betekent dat het

uitvoeringsniveau per partner verschilt. Met ingang van 2016 is het de bedoeling dat alle partners de taken op een uniform kwaliteitsniveau laten uitvoeren. Dit uniforme kwaliteitsniveau wordt de 'Drentse Maat' genoemd.

In 2015 wordt de Drentse Maat door de partners samen met de RUD ontwikkeld en door de besturen vastgesteld.

Op dit moment is er tussen de partners nog geen overeenstemming bereikt over het kwaliteitsniveau. Over de Drentse Maat vinden daarom nog (bestuurlijke) gesprekken plaats om consensus te bereiken over de exacte invulling.

De ontwerpbegroting van de RUD voor 2016 is vooralsnog gebaseerd op een kwaliteitsniveau, waarbij onze bijdrage omlaag gaat. De RUD kan de verlaging van de bijdrage slechts realiseren als de partners aan een aantal voorwaarden voldoen. Die voorwaarden zijn gericht op het verhogen van de efficiency. Eén van de voorwaarden betreft het 100 procent digitaal uitwisselen van informatie. Midden-Drenthe kan niet aan deze voorwaarde voldoen. Het milieu-archief zal daarvoor gedigitaliseerd moeten worden. Hiervoor is een investering van € 50.000 noodzakelijk.

Afval

Aan de aanbesteding in Drents verband van de verwerking van GFT wordt in de eerste helft van dit jaar verder invulling gegeven.

In 2015 wordt er een nieuw afvalstoffenbeleid voor 2016-2019 opgesteld. In juni wordt de nota van uitgangspunten in de commissie Ruimte en Groen opiniërend besproken. Het voornemen is het afvalstoffenbeleid 2016-2019 in de raad van september besluitvormend voor te leggen.

4.6 Openbare ruimte

Verkeer

De realisatie van de 30- en 60-km zones is in uitvoering genomen. Orvelte is nagenoeg gereed. Er wordt gebiedsgewijs gewerkt. De werkzaamheden zullen naar verwachting voortduren t/m het eerste kwartaal 2016. Aan de totstandkoming van de veilige schoolroutes in Westerbork wordt momenteel de laatste hand gelegd. Bij de ingebruikname van de MFA Westerbork zijn die gereed.

De verbetering van de infrastructuur Zuidmaten wordt voor de zomervakantie aanbesteed. De inzet is dat de werkzaamheden in 2015 worden afgerond.

De verbetering van het tracé Sliemkampen-Brandenweg verkeert in de ontwerp-fase. De start van de werkzaamheden staat gepland voor de tweede helft van dit jaar. De verbetering van de fietspadenstructuur (Beilen-Hijken en de Musels) verkeert in de ontwerpfase. Hetzelfde geldt voor de kruispuntenverbetering Oranjekanaal.

Subsidies

Wij gaan investeren in een groot aantal verkeersprojecten, zoals: Herinrichting De Zuidmaten, Infrastructurele maatregelen Westerbork, GVVP-projecten en de aanleg van fietspaden. Afgerond gaat het om een totaalinvestering van circa € 9,5 miljoen. Voor zover de werkzaamheden nog niet gestart zijn, zullen veel van deze projecten in 2015 en 2016 in uitvoering worden genomen. Het afgelopen jaar 2014 is benut om projecten verder in te vullen, voor te bereiden en in te dienen voor subsidie. In totaal hebben wij voor meer dan € 1,4 miljoen aan subsidies gehonoreerd gekregen. Een deel van dit bedrag was ingecalculeerd, maar een deel ook niet.

Extra wensen

Voor het fietspad Beilen-Hijken hebben wij 7% minder subsidie gekregen dan waar wij op gerekend hadden. Dit betekent concreet dat er voor de uitvoering nog € 35.000 nodig is. Daarnaast is de wens ontstaan om langs de Ossebroeken buiten de kom een ontbrekend stuk fietspad aan te leggen dat aansluit op het onlangs aangelegde fietspad Ossebroeken binnen de bebouwde kom en op het nieuwe fietspad Beilen-Hijken. De geraamde kosten van dit stuk fietspad bedragen € 87.500. De voorgaande kosten kunnen gedekt worden uit een deel van de voordelen van de niet-ingecalculerde bedragen.

Begroot voordeel/onzekere factoren

Wanneer wij op dit moment kijken naar het totaal aan projecten, hebben wij op dit moment een begroot voordeel van circa € 500.000. Dit is inclusief de aftrek van de bedragen voor de extra wensen. Tegelijkertijd is er nog een aantal onzekere factoren in de voorbereidingen van een aantal projecten. Dit zijn onder andere: de implementatie van de wensen en belangen bij de herinrichting van het Van Weezelplein, grondaankopen bij de Brandenweg, toepassing van landschappelijke en ruimtelijke elementen bij de rotonde A28 en eventuele tijdelijke maatregelen ten gunste van de bereikbaarheid bij de realisatie van deze rotonde. Het financiële voordeel willen wij voorlopig reserveren totdat er helderheid is over de onzekere factoren.

Groen

Het groenbeleidsplan wordt in 2015 vernieuwd. De voorbereidende en inventariserende werkzaamheden zijn in volle gang. Bij de vorming van het nieuwe beleid zal in elk geval ook aandacht worden besteed aan duurzaamheid en ecologisch groenbeheer en mogelijkheden voor experimenten met zelfbeheer. Met Alescon zijn nieuwe afspraken gemaakt over het groenonderhoud binnen de kernen. De financiële taakstelling die is afgesproken bij de totstandkoming van de begroting is daarbij verwerkt.

De herinrichting van het gebied achter de Schapendrift is dit voorjaar in uitvoering genomen.

Begraafplaatsen

De bezuinigingsmogelijkheden op de begraafplaatsen voor de periode 2015 t/m 2018 zijn in beeld en worden dit voorjaar met de uitvaartverenigingen besproken.

Openbare verlichting

Aan de uitvoering van het verlichtingsplan wordt uitvoering gegeven. De prioriteiten zijn daarbij als gevolg van de bezuinigingstaakstelling opnieuw bepaald. Voor de uitvoering maken we gebruik van de daarvoor bestemde middelen uit de bestemmingsreserve.

4.7 Vrije tijd

Stimulering recreatie Drentse Hoofdvaart

In samenwerking met de gemeente Meppel, Westerveld en Assen en het Recreatieschap Drenthe werken we momenteel aan fase 2 van het project stimulering recreatie Drentse Hoofdvaart. Om meer beleving toe te voegen aan de vaart werken we aan een e-book die zowel vaarrecreanten als andere recreanten kunnen downloaden van verschillende websites. In dit e-book komt meer informatie over (de geschiedenis van) de vaart en de bezienswaardigheden eromheen. Verder worden er (fiets)routes ontwikkeld die ook in het e-book worden verwerkt. De bedoeling is dat deze routes langs horeca en toeristische ondernemers gaan zodat er een economische spin-off wordt gecreëerd. Doordat het een interactief e-book wordt, ziet het er aantrekkelijk uit en is het gebruiksvriendelijk. Daarnaast kun je eenvoudig informatie aanpassen zodat het actueel blijft.

Haalbaarheidsonderzoek vestigen Jan Kruismuseum

Tijdens de raadsvergadering van 11 december 2014 is besloten om geld beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar de consequenties voor het vestigen van het Jan Kruismuseum in het voormalige gemeentehuis van Westerbork.

De afgelopen maanden heeft de werkgroep Jan Kruismuseum vele gesprekken gevoerd met allerlei partijen. De informatie die hieruit beschikbaar is gekomen, helpt mee aan het verder vormgeven van het onderzoek. Op dit moment wordt nagegaan welke ontbrekende informatie nog door een extern bureau moet worden onderzocht.

Wandelknooppuntennetwerk

In het coalitieakkoord Midden-Drenthe 2014-2018 staat het voornemen om een wandelknooppuntennetwerk in Midden-Drenthe te realiseren. Omdat meerdere Drentse gemeenten deze wens hebben, heeft het Recreatieschap Drenthe een inventarisatie gedaan naar de wensen en mogelijkheden. Op basis van deze inventarisatie gaan we kijken wat er in Midden-Drenthe mogelijk is.

4.8 Zorg en welzijn

WMO

Nieuw bij de WMO per 1 januari 2015 is de ondersteuning en begeleiding. Samen met de Stichting Welzijnswerk zijn we druk bezig de bestaande AWBZ-voorzieningen om te zetten naar gemeentelijke voorzieningen. Dit is voor alle partijen een nieuw proces en dat vergde in het begin de nodige gewenning. Daarover hebben wij u in de laatste werkbijeenkomst geïnformeerd.

Per 1 maart is op de huishoudelijk hulp een korting doorgevoerd. Voor niveau 1 is dit 15% en voor niveau 2 is dit 5%. Het aantal bezwaarschriften dat hierop is binnengekomen is 53, dat is ongeveer 5% van het totaal aantal besluiten. Voor een dergelijke operatie valt dat mee, ervaringscijfers van de VNG geven aan dat 10% normaal is bij een dergelijke korting. Alle bezwaarden zijn inmiddels bezocht en 39 personen hebben hun bezwaarschrift ingetrokken. Over de toekomst van de huishoudelijke hulp is op 23 april een werkconferentie gehouden. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij verdere beleidsvorming.

We zijn binnen de WMO met een aantal pilotprojecten bezig. Te noemen valt Welwozo, Dorpszorg en Superrr te Wijster. Naast de grote betrokkenheid van de inwoners hebben al deze projecten tot doel de zorg efficiënter, goedkoper en meer gericht op de vraag te maken.

Welzijn

In afstemming met de commissie Zorg en Welzijn zijn bouwstenen voor een nieuw budgetcontract opgesteld. Deze worden in de komende transformatieperiode verder uitgewerkt.

4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Wil de organisatie haar taken aankunnen, dan is het noodzakelijk dat zij zich voortdurend ontwikkelt en blijft aanpassen aan de veranderingen in de samenleving. Daarbij is actueel dat de verhoudingen tussen overheid en samenleving anders worden, waarbij de verzorgende overheid langzaam maar zeker verandert in een faciliterende overheid. Inwoners en instellingen hebben meer dan voorheen een eigen verantwoordelijkheid in de inrichting van hun leven. In die context krijgen bestuur en organisatie te maken met zelfstandiger inwoners die vaker als partner gezien willen worden.

Om die uitdaging aan te gaan, is de organisatie onder leiding van het management gestart met de introductie van de 3 d's: dichtbij, duidelijk en daadkrachtig. Die begrippen zijn handige handvatten om de dienstverlening aan inwoners, instellingen en bestuur vorm te geven.

Bedrijfsvoering

In het huidige coalitieakkoord is afgesproken dat de organisatie een bijdrage aan de bezuinigingen levert van in totaal € 600.000 in deze bestuursperiode.

Tijdens de vorige bestuursperiode was ook al afgesproken om in 2015 € 150.000 op de bedrijfsvoering te bezuinigen. Daarnaast heeft de organisatie een taakstelling opgelegd gekregen bij de start van de RUD. Al met al betekent dit dat de organisatie in de jaren 2015 tot en met 2018 ruim € 900.000 moet bezuinigen. Voor het jaar 2015 gaat het daarbij om bijna € 400.000.

Algemene uitkering

De gevolgen van de september- en decembercirculaire 2014 zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2015. Indien van toepassing zijn effecten in de budgetten van de verschillende afdelingen verwerkt.

Vennootschapsbelasting

Op 18 december 2014 is het wetsvoorstel Modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen aangenomen door de Tweede Kamer. Het achterliggende doel van het wetsvoorstel is, mede onder druk van de Europese Commissie, het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.

De verwachte ingangsdatum is 1 januari 2016, we moeten in de begroting 2016 daarom al rekening houden met deze belasting. Welke activiteiten zijn belastingplichtig, hoe wordt het fiscale resultaat bepaald en hoe gaat de fiscale openingsbalans eruit zien? In een werkgroep zijn we bezig alles op een rijtje te zetten. In de loop van het jaar zal duidelijk worden wat de gevolgen voor onze gemeente zijn.

Begroting 2016

De meerjarenraming laat voor de jaren tot en met 2018 een structureel tekort zien van 4,3 miljoen euro, waarvan 2,2 miljoen te realiseren in 2016.

Door een wezenlijke financiële meevaller in het gemeentefonds wordt deze opgave al substantieel verlaagd. De herverdeling van dat fonds tussen de gemeenten lijkt voor onze gemeente een meevaller op te leveren. In de meicirculaire zal deze naar verwachting financieel worden vertaald.

Verder verwachten we de meeste bezuinigingsbedragen uit het coalitieakkoord daadwerkelijk te kunnen realiseren. Alleen voor de gemeenschappelijke regelingen en de toeristenbelasting is het nog de vraag of we de afgesproken bedragen in deze bestuursperiode helemaal halen.

Tenslotte zien wij financieel-technische mogelijkheden, waaronder de optie om anders om te gaan met onze structurele en incidentele bestedingswensen. Het resultaat van deze mogelijkheden kunnen structurele besparingen opleveren.

Dat betekent dat we op dit moment de inschatting hebben u in de Perspectiefnota een sluitende begroting 2016 te kunnen presenteren.

Notitie Gebouwenbeleid

In februari 2015 is de notitie Gebouwenbeleid vastgesteld. De afgesproken kaders passen we in de praktijk toe. Dat betekent o.a. dat we kritisch naar ons gebouwenbestand kijken in relatie tot de actuele ontwikkelingen en waar mogelijk voorstellen doen tot verkoop dan wel hoe we de exploitatielasten omlaag kunnen brengen. Recente voorbeelden:

- verhuur deel van het gemeentehuis aan het Huus van de Taol,
- overdracht exploitatie De Tille aan de Stichting Dorpshuis De Tille.